

Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs

(mr. E.N. Brons, S.J. Drijver, mr. N. Gunes)

Uitspraaknr. 02.031

Datum:

3 oktober 2002

Pesten en ondermijnen welzijn leerling door leerkracht; onheuse bejegening leerling door leerkrachten; onprofessioneel en beledigend gedrag door plaatsvervangend rector; klacht ongegrond; voortgezet onderwijs.

De klacht

1. Een moeder en haar dochter klagen erover dat een leerkracht het meisje heeft gepest en dat deze leerkracht en een andere leerkracht vanaf begin 2002 het welzijn van het meisje hebben ondermijnd door het uiten van laatsdunkende opmerkingen en het negeren als zij iets vraagt of wil vragen.
2. De moeder en haar dochter klagen over de wijze waarop het meisje op een dag in het begin van 2002 door de leerkrachten in de gang van de school is bejegend. Beide docenten hebben kleding van het meisje becommentarieerd. De ene leerkracht heeft daarbij de tekst op het T-shirt van het meisje gelezen, waarbij zij deze tekst met de vinger op enkele centimeters afstand heeft gevolgd. De andere leerkracht heeft, zich over het meisje buigend, hierbij meegelezen. Daarbij zijn opmerkingen gemaakt. Hierdoor voelde het meisje zich in een hoek gedrukt en gekleineerd waardoor zij overstuur is geraakt en ziek naar huis is gegaan.
3. De moeder en haar dochter klagen ten aanzien van de plaatsvervangend rector over de gang van zaken binnen de school, waarvoor zij als plaatsvervangend rector mede verantwoordelijk is en achten haar reactie beledigend en niet professioneel.

De visie van partijen

In het begin van 2002 was afgesproken om tijdens een gesprek over het welzijn van het meisje te praten. De leerkrachten hadden het echter voor de zoveelste keer over cijfers en niet over het welzijn van het meisje.

Op een dag in het voorjaar van 2002 hebben de leerkrachten het meisje getergd over haar kleding. Ook heeft een van de leerkrachten een door haar in te vullen formulier van de RIAGG over het meisje niet ingevuld.

Ten aanzien van het derde klachtonderdeel dat is gericht tegen de plaatsvervangend rector hebben de moeder en haar dochter aangevoerd dat de brief die de plaatsvervangend rector heeft geschreven naar aanleiding van het gesprek dat de moeder met de leerkrachten had gehad beledigend en niet-professioneel is. De moeder en dochter zijn van mening dat de plaatsvervangend rector die brief niet had mogen schrijven zonder eerst een gesprek met hen te voeren.

De leerkrachten vertellen dat aan het begin van het kalenderjaar de counselor van het meisje verzocht een van de leerkrachten om het meisje aan te spreken op het feit dat zij herhaalde malen niet op de afspraken verscheen. Volgens een van de leerkrachten belde de moeder haar op een gegeven moment op en vond de volgende dag een gesprek plaats. Dit gesprek tussen

de leerkrachten en de moeder dat vervolgens plaatsvond was zo schofferend dat de leerkrachten de schoolleiding hebben geïnformeerd, waarna de plaatsvervangend twee dagen later aan de moeder en de dochter een brief heeft gezonden.

De leerkrachten hebben benadrukt dat zij de opmerkingen de moeder over het welzijn van het meisje wel degelijk in het gesprek hebben meegenomen. Het gesprek dat de leerkrachten een dag eerder met het meisje hadden, ging over een probleem in verband met de wiskundeles. Het meisje droeg die dag een T-shirt met daarop de tekst 'I don't give a fuck'. Een van de leerkrachten heeft gezegd dat het erop leek dat ze dat echt meent. Het meisje kon daar toen om lachen en ze was zeker niet overstuur. De leerkracht heeft een door haar in te vullen formulier van de RIAGG 2 dagen na de ontvangst ervan ingevuld naar de RIAGG gezonden.

De plaatsvervangend rector heeft benadrukt dat de leerkrachten na het gesprek met de moeder erg aangeslagen waren. De communicatie met de moeder en haar dochter verliep via de leerkrachten; de plaatsvervangend rector heeft vanuit haar functie het proces bewaakt en de brief twee dagen later geschreven om voldoende duidelijk te maken hoe het meisje ervoor stond en wat het advies van de school op dit punt is.

Overwegingen van de Commissie

(...) Het meisje doubleerde in het schooljaar 2001-2002 de 2de klas van de MAVO. Gelet op het maximum van 5 jaar voor het behalen van het MAVO-diploma, was een herhaalde doublure van het meisje aan de MAVO niet wenselijk. Dit hield in dat, indien het meisje aan het eind van het schooljaar niet zou kunnen overgaan naar 3 MAVO, de overstap naar een andere leerweg en dus naar een andere school zou zijn aangewezen.

In zijn algemeenheid rust in een situatie als deze, waarin de overstap naar een andere leerweg en/of een andere school aangewezen kan zijn, op de school een grote verantwoordelijkheid om leerlingen te stimuleren. Ook dient de school leerlingen en ouders tijdig van een en ander op de hoogte te brengen opdat de schoolprestaties zo mogelijk kunnen worden bijgesteld dan wel tijdig een andere school kan worden gevonden.

Het is voldoende aannemelijk geworden dat een van de leerkrachten als mentrix van het meisje, doordrongen was van deze verantwoordelijkheid en daar ook naar gehandeld heeft. Immers, hoewel het eerste rapport van het meisje voldoende was, heeft deze leerkracht als mentrix er zorg voor gedragen dat het meisje werd aangemeld voor gesprekken met de counselor in verband met mogelijke faalangst. Tevens heeft de leerkracht het meisje aangesproken op haar herhaalde afwezigheid tijdens de eerste lessen. Zij heeft het meisje ook geadviseerd met de counselor contact op te nemen in verband met het niet-nakomen van haar afspraken bij de counselor. Voorts heeft de leerkracht naar aanleiding van de cijfers voor het tweede rapport en het oordeel van het docententeam daarover contact opgenomen met de moeder teneinde de situatie van haar dochter te bespreken. Tijdens dat telefoongesprek kon vanwege de werkzaamheden van de moeder niet op korte termijn een afspraak overdag gemaakt worden en werd besloten tot een gesprek bij gelegenheid van de 10-minutengesprekken enkele weken later. De volgende dag heeft de leerkracht het meisje wederom aangesproken over haar schoolverzuim. Naar aanleiding hiervan heeft de moeder de leerkracht opgebeld en is een afspraak gemaakt voor een gesprek de dag daarop. Het gesprek vond plaats tussen de moeder en beide leerkrachten. Van dat gesprek is geen verslag opgesteld. Wel is een aantal punten uit dat gesprek door de plaatsvervangend rector genoemd in haar brief van twee dagen na dit gesprek.

De stelling van de moeder dat het gesprek met de leerkrachten enkel over schoolprestaties ging terwijl het over het welzijn van haar dochter had moeten gaan, kan de Commissie niet

volgen. Immers, de leerkrachten hebben aangegeven dat zij wel degelijk de problemen van het meisje hebben meegenomen en haar de nodige aandacht hebben gegeven. Voorts heeft de moeder ter zitting verklaard dat het ten tijde van het gesprek ook voor haar nog niet duidelijk was dat het slaapprobleem van het meisje verband zou houden met een depressie.

Dat de leerkrachten laatdunkende opmerkingen tegenover het meisje zouden hebben gemaakt, is door hen weersproken zodat niet kan worden vastgesteld of dit het geval is geweest. Ook andere aanwijzingen in die richting ontbreken. Evenmin is gebleken dat de leerkrachten het meisje zouden hebben genegeerd wanneer zij iets vroeg. Een van de leerkrachten heeft daarover onweersproken gesteld dat zij het RIAGG-formulier binnen twee dagen heeft ingevuld en rechtstreeks aan de RIAGG heeft gezonden.

Op grond van het bovenstaande is klachtonderdeel 1 (...) ongegrond.

Ten aanzien van klachtonderdeel 2 (...), hebben de leerkrachten ter zitting onweersproken uitgelegd dat het gesprek met het meisje ging over de wiskundecijfers en de straf die zij gekregen had omdat zij de wiskundeles had gemist zonder zich te melden. De lezing van de leerkrachten, namelijk dat het meisje toen een T-shirt droeg met daarop de tekst 'I don't give a fuck' en dat een van de leerkrachten onder verwijzing daarnaar heeft gezegd dat het erop leek dat het meisje meent wat er op haar T-shirt staat, acht de Commissie aannemelijk. Immers, ter zitting heeft het meisje het T-shirt getoond, waarop de bovenvermelde tekst gedrukt stond. Dat de leerkrachten daarbij bepaalde grenzen hebben overschreden die het meisje overstuurt gemaakt zouden hebben, is niet gebleken.

Klachtonderdeel 2 is dan ook ongegrond.

Met betrekking tot klachtonderdeel 3 (...) wordt overwogen dat de brief van de plaatsvervangend rector naar inhoud noch naar vorm als onprofessioneel en/of beledigend valt aan te merken. De Commissie begrijpt dat de inhoud van de brief (de slechte leerprestatie en regelmatige afwezigheid van het meisje en het advies van het docententeam om zo spoedig mogelijk over te stappen naar een andere leerweg) niet aangenaam is voor de moeder doch, gelet op de situatie van het meisje, kan het de schoolleiding niet kwalijk worden genomen dat zij in dezen duidelijkheid heeft betracht. Niet valt in te zien dat de plaatsvervangend rector eerst met de moeder en de dochter een gesprek zou hebben moeten voeren alvorens deze brief te schrijven. De gesprekken over het meisje vonden immers plaats met haar mentrix en de afdelingsleider, de terzake aangewezen personen.

Dit klachtonderdeel is derhalve ook ongegrond. (...)

Het oordeel van de Commissie

De klacht is ongegrond